

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

З МАТЕРІАЛАМИ ІV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

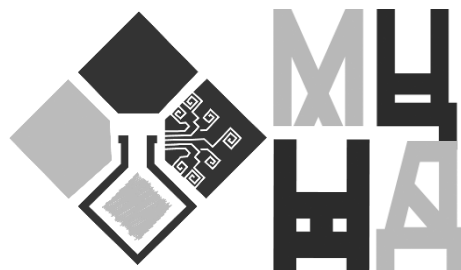
28 ЛЮТОГО 2025 РІК

М. ДНІПРО, УКРАЇНА

**«ЦИФРОВЕ НАУКОВЕ СУСПІЛЬСТВО: СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНІ, ПРАВОВІ ТА МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ З МАТЕРІАЛАМИ
IV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ЦИФРОВЕ НАУКОВЕ СУСПІЛЬСТВО: СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНІ, ПРАВОВІ ТА МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ

| 28 лютого 2025 рік
м. Дніпро, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2025

УДК 082:001
Ц 75

Організація, від імені якої випущено видання:

ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Номер запису організації в Єдиному реєстрі громадських об'єднань: 1499141.

Голова оргкомітету: Сотник С.Г.

Верстка: Бабич Ю.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 8 від 27.02.2025 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою у сфері управління Міністерства освіти і науки «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» в базі даних науково-технічних заходів України на поточний рік та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення № 89 від 06.01.2025).

Збірник наукових праць з матеріалами конференції видано офіційно суб'єктом видавничої справи зі **Свідоцтвом ДК № 7860 від 22.06.2023**.

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

Ц 75 **Цифрове наукове суспільство: соціально-економічні, правові та міжнародні аспекти:** збірник наукових праць з матеріалами IV Міжнародної наукової конференції, м. Дніпро, 28 лютого, 2025 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2025. — 374 с.

ISBN 978-617-8440-50-3

DOI 10.62731/mcnd-28.02.2025

Викладено матеріали учасників IV Міжнародної наукової конференції «Цифрове наукове суспільство: соціально-економічні, правові та міжнародні аспекти», яка відбулася 28 лютого 2025 року у місті Дніпро.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2025

© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2025

ISBN 978-617-8440-50-3

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I.

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

THEORETICAL FOUNDATIONS OF INTELLIGENT MONITORING SYSTEMS IN THE LOCAL FREIGHT MARKET

Wang Hui13

РОЛЬ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Бикова А. Л., Копанічук Б. Д.16

ОСНОВОПОЛОЖЕННЯ ТЕОРІЙ АДМІНІСТРАТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Камінський Л.-Р. Ю., Савран Д. І.21

ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Михайленко Є. С.24

КРИПТОВАЛЮТА ЯК ІНСТРУМЕНТ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ: ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ

Никоненко В. О.27

ВПЛИВ ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Саричев В. І., Копаничук К. О.30

СЕКЦІЯ II.

ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

INSURANCE MARKET REVIEW IN GEORGIA

Chaduneli A.34

KEY ASPECTS OF THE INSURANCE MARKET IN GEORGIA

Kvirikashvili T.38

ОБ'ЄКТИ ВСЕСВІТНЬОЇ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО НА ТЕРИТОРІЇ ЛЬВІВЩИНИ ТА ЇХ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ

Миндзя Ю. О.42

СЕКЦІЯ III. ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ

ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПІДТРИМКИ ЕКСПОРТУ ПРОДУКЦІЇ ПЕРЕРОБНО-ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ Байрачний О. Л., Негода Ю. В.	46
РОЗВИТОК ПРОРИВНИХ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: КЛЮЧОВІ ESG-АСПЕКТИ Герасименко А. В.	49
БЮДЖЕТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ДЕРЕГУЛЯЦІЇ Доценко Т. Г., Шевченко Н. Ю.	56
ОБЕРНЕНИЙ МЕТОД АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА ОСНОВІ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ВІД ЗВИЧАЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Сук П. Л.	59

СЕКЦІЯ IV. МАРКЕТИНГОВА ТА ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧОЮ ЛОГІСТИКОЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ Судук Н. В., Герасимович І. В.	67
---	----

СЕКЦІЯ V. МЕНЕДЖМЕНТ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ЗЛОВЖИВАННЯ ДОМІНУЮЧИМ СТАНОВИЩЕМ У ПРАВІ ЄС: ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ Горбачук Н. В.	72
ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА РОЗВИНЕНИХ КРАЇН В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ Гриньків М. А.	76
ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ У ОСВІТНІЙ СФЕРІ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ТА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ Жаровська О. П.	80
ЦИФРОВІ ПЛАТІЖНІ ЕКОСИСТЕМИ У ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ: МІНІМІЗАЦІЯ ЛЮДСЬКОГО ФАКТОРА У ФІНАНСОВИХ ТРАНЗАКЦІЯХ Зайвелєв Ю. І.	84

ОСОБЛИВОСТІ ІНСТИТУЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ Любченко А. В.	87
МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ АДАПТАЦІЇ БІЗНЕСУ В ПЕРІОД НЕСТАБІЛЬНОСТІ Марценюк М. М.	89
МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ НА ОСНОВІ ПОКАЗНИКІВ КРІ Новотарський М. Є., Карпенко Н. М.	93
РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ СФЕРОЮ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я Сличко С. В.	98
ІНТЕГРАЦІЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ В УПРАВЛІНСЬКИЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ Шаблій І. І., Кубіцький С. О.	100
ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЯК НАПРЯМ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ Шуст В. Б.	108

СЕКЦІЯ VI. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КИТАЄМ Мей Фей	112
АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ПОДІЛ І ОСОБЛИВОСТІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В РОСІЙСЬКІЙ ФЕДЕРАЦІЇ Хмельницький Б. С.	116

СЕКЦІЯ VII. ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

KEY CHALLENGES IN IMPLEMENTING THE NATIONAL HUMAN RIGHTS STRATEGY IN UKRAINE DURING THE FULL-SCALE INVASION Molozhanov A.	119
ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ПРИМУС В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ Вергун В.	130
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕЗАКОННОГО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ АБО ВИКРАДЕННЯ ЛЮДИНИ (СТ. 146 КК) Двірна А. С.	135

ВИКОРИСТАННЯ ВІДКРИТИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ (OSINT) У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ: ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Дрижакова Д. Ю.....	138
ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ «VENIRE CONTRA FACTUM PROPRIUM» У МЕЖАХ ДОГОВІРНОЇ СФЕРИ Іванець І. П.....	142
ПРОЦЕДУРА РЕЄСТРАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ В УКРАЇНІ: НЕОБХІДНІСТЬ ЗМІН ТА МІЖНАРОДНІ ПРАКТИКИ Іванова В. С.	146
ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА Радченко Р. О.....	149
ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ДРАЙВЕРИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: НІМЕЦЬКИЙ ДОСВІД І МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ Стрільчук В. А.....	152

СЕКЦІЯ VIII. ІНСТИТУТ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУДОВА СИСТЕМА ТА НОТАРІАТ

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛУ УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ З ПИТАНЬ ПРОБАЦІЇ Джафаров Д. Е.	161
РОЛЬ МЕДІА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПУБЛІЧНОСТІ СУДОВОЇ ВЛАДИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ Проскурня В. О.....	165

СЕКЦІЯ ІХ. ВОЄННІ НАУКИ, НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ Лютий М. В.....	168
--	-----

СЕКЦІЯ Х. БІОЛОГІЯ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

ПОКАЗНИКИ ЖИТТЄВОГО СТАНУ РАРИТЕТНИХ ДЕРЕВНИХ РОСЛИН ДЕНДРОПАРКУ «ОЛЕКСАНДРІЯ» НАН УКРАЇНИ Калашнікова Л. В., Дорошенко Ю. В.	174
---	-----

СЕКЦІЯ XI. АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО

АНАЛІТИКА ВЕЛИКИХ ДАНИХ ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ВРОЖАЙНОСТІ ТА ОПТИМІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ Засанський Є. І.....	180
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ БІОЛОГІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ ПРИРОДНОГО ПОХОДЖЕННЯ НА КУЛЬТУРІ ТОМАТІВ В УМОВАХ ЗАКРИТОГО ҐРУНТУ Сердюченко Ю. Ю.	183

СЕКЦІЯ XII. ВЕТЕРИНАРНІ НАУКИ

ФОСФОЛІПІДИ МОЛОКА У КОРИГУВАННІ КОНЦЕНТРАЦІЇ СЕЧОВИНИ ТА КРЕАТИНІНУ В ПЛАЗМІ КРОВІ ЩУРІВ ЗА ТЕТРАЦИКЛІНДУКОВАНОГО ГЕПАТОЗУ Грищенко В. А., Бриженко С. П.	185
--	-----

СЕКЦІЯ XIII. ХАРЧОВЕ ВИРОБНИЦТВО ТА ТЕХНОЛОГІЇ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗРОБКИ ТЕХНОЛОГІЇ МОРОЗИВА НА ОСНОВІ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ Коржанець О. В.	189
---	-----

СЕКЦІЯ XIV. АВТОМАТИЗАЦІЯ ТА ПРИЛАДОБУДУВАННЯ

АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМ ТЕХНІЧНОГО ЗОРУ ДЛЯ АВТОНОМНИХ МОБІЛЬНИХ РОБОТІВ Гайцук Е. В.	192
--	-----

СЕКЦІЯ XV. КОМП'ЮТЕРНА ТА ПРОГРАМНА ІНЖЕНЕРІЯ

APPLICATION OF NEURAL NETWORKS IN ROAD TRAFFIC CONTROL SYSTEMS Danyliuk A.....	195
РОЛЬ 3D-ДРУКУ В РОЗВИТКУ ОБОРОННОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УКРАЇНІ Павлюченко С. О.....	200

ОПТИМІЗАЦІЯ АЛГОРИТМІВ У SDK ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ Пінцак І. М.	204
---	-----

СЕКЦІЯ XVI. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СИСТЕМИ

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИКИ В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ Беца А. С., Вапнічний С. Д.	207
---	-----

ЦИФРОВЕ СУСПІЛЬСТВО БЕЗ БАР'ЄРІВ: СТВОРЕННЯ ДОСТУПНИХ ВЕБІНТЕРФЕЙСІВ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ВАДАМИ ЗОРУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ Вонітовий Н. Ю.	212
--	-----

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТА Ганусяк Б. В.	215
---	-----

РОЗРОБКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО СЕРВІСУ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ВИМКНЕННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ AMAZON AWS Дронь І. Ю.	218
---	-----

ОСНОВИ РОЗРОБЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ РОЗРАХУНКУ ТОПОЛОГІЧНИХ ТА ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ХАРАКТЕРИСТИК МЕРЕЖІ Зубків Б. В., Белей О. І., Штаєр Л. О.	221
---	-----

АЛГОРИТМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ КООРДИНАТ ДЖЕРЕЛА ЗВУКОВОГО СИГНАЛУ В РЕАЛЬНОМУ ЧАСІ Пукальський О. Б.	223
--	-----

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОРТАЛ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ Сохатюк В. В.	225
---	-----

СЕКЦІЯ XVII. ТРАНСПОРТ ТА ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

ПЕРСПЕКТИВНІ ПІДХОДИ ДО ДІАГНОСТИКИ ТА ВИПРОБУВАНЬ БУКСОВИХ ВУЗЛІВ І КОЛОДКОВИХ ГАЛЬМ ВАНТАЖНИХ ВАГОНІВ Равлюк В. Г., Ловська А. О., Ільчишин В. М., Равлюк М. Г., Богуцький В.Р.	228
--	-----

ГАЛЬМІВНИЙ ПРИСТРІЙ ДЛЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ Степанов О. В.	238
---	-----

СЕКЦІЯ XVIII. ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ТЕОРІЇ ЙМОВІРНОСТЕЙ ТА МАТЕМАТИЧНІЙ СТАТИСТИЦІ
Грудкіна Н. С.241

АНАЛІЗ ВИРІШЕННЯ ОДНІЄЇ ФІЗИЧНОЇ МОДЕЛІ В MS EXCEL
Колесников С. О.245

СЕКЦІЯ XIX. РЕЛІГІЄЗНАВСТВО ТА БОГОСЛОВ'Я

СОЦІАЛЬНИЙ АСПЕКТ ПРИТЧІ ПРО БЛУДНОГО СИНА: КОНФЛІКТ ПОКОЛІНЬ І
ПОШУК СЕБЕ (ТРАНСМІСІЯ ЖИТТЄВИХ СЦЕНАРІЇВ І «ДРУГИЙ ШАНС»)
Братусь І. В., Бернат Л. А., Малинка П. О.249

СЕКЦІЯ XX. ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ
ПРОЦЕСІ В УМОВАХ НУШ У СПОРТИВНОМУ ЛІЦЕЇ
Андрейчук Л. З.256

СОЦІАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ПСИХОЛОГО -
ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА
Гавриленко О. М.259

ВИДИ І ФОРМИ ДИСКУСІЇ ЯК РЕТРО-ІННОВАЦІЙНОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ У
СУЧАСНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ
Герасименко Л. Б.263

ІНТЕГРАЦІЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ МЕТОДІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО АНАЛІЗУ
ОСВІТНІХ ДАНИХ У ПІДГОТОВКУ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ
Дервянчук О. В.267

ЛЕКСИЧНИЙ ПІДХІД. НАВІЩО?
Камінська І., Комарь В.271

МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ СТЕНДІВ НА МІКРОКОНТРОЛЕРАХ ДЛЯ
ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МІКРОПРОЦЕСОРНІ СИСТЕМИ»
Коцюба В. С.274

ІНФОРМАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
МАЙБУТНІХ АРХІТЕКТОРІВ
Моложанов А. І.277

РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ З ФОКУСОМ НА МЕНЕДЖМЕНТІ ЯКОСТІ ОСВІТИ Наместюк І. П., Ямполь Ю. В.	280
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ Николюк Р. М.	284
КВАЛІФІКАЦІЙНІ ЦЕНТРИ УКРАЇНИ: НОВА РЕАЛЬНІСТЬ ОСВІТИ ЧИ СТАРІ ПРОБЛЕМИ (НЕ)УЗГОДЖЕНОСТІ ПОЛІТИКИ? Семигіна Т. В.	286
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА МУЗИКА Четверикова Л. Д., Дубовська О. Л.	297
РОЗВИТОК МОВНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ ЗЗСО: УПРАВЛІНСЬКИЙ ДОСВІД ТА ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ Шевчун Т. Є.	300
РОЛЬ МОБІЛЬНИХ ЗАСТОСУНКІВ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТІСНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ Ширяєв В. Ю.	304
ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА І ФОЛЬКЛОР ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ОБРАЗНОГО МОВЛЕННЯ В ДІТЕЙ ІЗ ЗНМ Шостак О. О., Овечко А. І.	307
СЕКЦІЯ ХХІ.	
ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ	
ХРОНІЧНИЙ СТРЕС У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: ПСИХОЛОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ АДАПТАЦІЇ Горбань М. М.	310
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРИЧИН ЗАТРИМКИ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ І ПОДАЛЬШІ ФУНКЦІЙНІ ПСИХІЧНІ ОБМЕЖЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ Кудрявченко М.	320
ПСИХОЛОГІЯ ВІЙНИ Назарова М. А.	325
ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ПІДЛІТКАМ РОЗЛУЧЕНИХ БАТЬКІВ Теслюк В. М., Мельник Т. А.	327

СЕКЦІЯ XXII. МЕДИЧНІ НАУКИ ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК ПОРУШЕНЬ СЕРЦЕВОГО РИТМУ У ЗДОРОВОГО СПОРТСМЕНА-ПІДЛІТКА Бескоровайна Т. О., Гаріп В. О.	329
УЗАГАЛЬНЕННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ТИМЧАСОВОЇ ЗУПИНКИ КРОВОТЕЧІ Гнутова Л. В., Строев М. Ю.	333
АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я ПІДЛІТКІВ Елисеєва О. С.	336
СИНДРОМ ТРИВАЛОГО РОЗДАВЛЕННЯ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ: ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ - ОЦІНКА СИМПТОМІВ, МЕТОДИ РАНЬОГО ВИЯВЛЕННЯ ТА СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЛІКУВАННЯ Олійник А. О., Веснін В. В., Куліш А. Ю., Давиденко П. Д.	341
ЕФЕКТИВНІСТЬ БІОЛОГІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ ПРИ ЛІКУВАННІ ПСОРІАЗУ: МЕТА-АНАЛІЗ РАНДОМІЗОВАНИХ КОНТРОЛЬОВАНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Серік М. Р., Добржанська Є. І.	344
ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЗАСТОСУВАННЯ МАГНІТНИХ ЕКСТРАКТОРІВ ПІД ЧАС ПЕРВИННОЇ ХІРУРГІЧНОЇ ОБРОБКИ ВОГНЕПАЛЬНИХ РАН Серік М. Р., Строев М. Ю.	347
НАСЛІДКИ РІЗКОЇ ВІДМІНИ ГЛЮКОКОРТИКОСТЕРОЇДНИХ ПРЕПАРАТІВ ТА ВАЖЛИВІСТЬ РАЦІОНАЛЬНОЇ ТАКТИКИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ НА ПРИКЛАДІ КЛІНІЧНОГО ВИПАДКУ Сорокіна А. В., Сорокіна О. Г.	350
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЛІКУВАННЯ ТРАВМАТИЧНОГО ШОКУ Строев М. Ю., Коваленко А. О.	354
DAMAGE CONTROL SURGERY ПРИ ВОГНЕПАЛЬНИХ ПЕРЕЛОМАХ КІСТОК НИЖНІХ КІНЦІВОК Строев М. Ю., Чернявська М. В.	357

СЕКЦІЯ XXIII. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ ТА ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ

ЗНАЧЕННЯ ЦИФРОВИХ РЕСУРСІВ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ШКОЛЯРІВ Боднар О. Р.	359
ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛЕКСНИХ МЕТОДІВ РЕАБІЛІТАЦІЇ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПІСЛЯ ПОРАНЕНЬ Гордієнко В. В., Свирид А. С.	363

**СЕКЦІЯ XXIV.
ІСТОРІЯ, АРХЕОЛОГІЯ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЯ**

ОСОБЛИВОСТІ СЕРЕДНЬОВІЧНОГО МЕНТАЛІТЕТУ

Білик Я. М.365

**СЕКЦІЯ XXV.
АРХІТЕКТУРА ТА БУДІВНИЦТВО**

VR AND AR IN ARCHITECTURAL DESIGN OF CAFÉS AND RESTAURANTS

Ivanova N. V.367

**СЕКЦІЯ XXVI.
КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО**

МАЛОВІДОМИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РЕМБРАНДТ

Драгуняк Б. С.370

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА І ФОЛЬКЛОР ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ОБРАЗНОГО МОВЛЕННЯ В ДІТЕЙ ІЗ ЗНМ

Шостак Ольга Олександрівна

канд. філол. наук, доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології
та спеціальної освіти імені проф. Т. І. Поніманської
Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

Овечко Антоніна Ігорівна

здобувач вищої освіти педагогічного факультету
Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

Загальне недорозвинення мовлення (ЗНМ) – це складне мовленнєве порушення, у випадку якого в дитини з нормальним слухом та інтелектом порушене формування всіх компонентів мовної системи: лексики, фонетики, граматики.

Науковці зауважують, що термін ЗНМ позначає стан, при якому спостерігається загальна складність мовленнєвого розвитку без чіткого визначення конкретного розладу, наприклад, мовленнєві та фонетико-фонематичні труднощі, граматичні проблеми або затримка словникового запасу. Дитина із ЗНМ зазвичай має обмежений словниковий запас, нечітку вимову, недостатність граматичної будови, зазнає труднощів у процесі створення зв'язних висловлювань.

ЗНМ може бути зумовлене різними чинниками, включаючи генетичні фактори, порушення розвитку, соціальне середовище та відсутність стимуляції мовлення. Порушення мовлення в дітей із ЗНМ передусім спричинені несформованістю або розладом на ранніх етапах онтогенезу власне мовленнєвих, психологічних і нейрофізіологічних механізмів при первинно збереженому слухові й інтелекті. Учені розробили класифікацію проявів ЗНМ: від повної відсутності мовних засобів спілкування до розгорнутих форм зв'язного мовлення з елементами фонетико-фонематичного та лексико-граматичного недорозвинення. Відтак виокремлюють чотири рівні мовленнєвого недорозвинення при ЗНМ, що відображають типовий стан компонентів мовлення. Кожен рівень характеризується відповідним співвідношенням первинного дефекту та вторинних проявів, що затримують формування мовленнєвих і немовленнєвих компонентів загалом. Богачук Ю. вказує,

що перехід з одного рівня на інший визначається появою нових мовленнєвих можливостей, підвищенням мовленнєвої активності, зміною мотиваційної основи мовлення та її наочно-сміслового змісту, залученням компенсаторних функцій. При цьому індивідуальний мовленнєвий розвиток конкретної дитини зумовлений складністю й формою первинного дефекту [1, 11].

М. Шеремет зазначає, що в дітей із ЗНМ не сформоване на належному рівні й образне мовлення. Такі діти не розуміють і не використовують у власному мовленні лексико-семантичні засоби виразності: слова з переносними значеннями, багатозначні слова, синоніми, епітети, метафори, порівняння. На рівні синтаксису дітям із ЗНМ властиве порушення розуміння, а також труднощі в застосуванні малих фольклорних форм (прислів'їв, приказок, загадок, фразеологізмів тощо) [2, 253]. Тому розвиток образного мовлення засобами художньої літератури і фольклору – один із важливих напрямів корекційної роботи з дітьми, які мають ЗНМ.

Виразне, образне мовлення дає можливість краще зрозуміти навколишню дійсність, думки і почуття оточуючих людей. Тому в дітей важливо сформувати інтерес до багатства мови та вміння висловлюватись, використовуючи різноманітні образні засоби вираження. Розвиток мовлення в дітей із ЗНМ доцільно здійснювати в контексті художньо-мовленнєвої діяльності, що слугує водночас естетичному вихованню. На цьому, як відзначає Ю. Богачук, наголошували різні дослідники: Н. Гавриш, Н. Ільїна та ін. [1, 12]. Тому переказування фольклорних казок і літературних творів, вживання прислів'їв і приказок, навчання відгадуванню загадок безпосередньо пов'язані з ознайомленням дітей із зображувально-виражальними засобами художніх текстів (епітетами, метафорами, порівняннями, пестливими словами, синонімами, антонімами та ін.). До того ж оволодіння вказаними засобами сприяє покращенню сприйняття фольклорних і літературних творів, а також розвитку мовного чуття.

Отже, художня література і фольклор – важливе джерело для мовленнєвого розвитку дітей, у тому числі з порушеннями мовлення, наприклад, ЗНМ. Авторські художні й народні тексти збагачують лексикон дітей образними виразами. Тому в логопедичній роботі з дітьми, які мають ЗНМ, літературу та фольклор слід розглядати як рівноправні інструменти поряд з іншими засобами розвитку мовлення.

Список використаних джерел:

1. Богачук Ю. В. Проблема використання художньої літератури в спеціальних дошкільних закладах. Науково-методичний журнал «Логопедія». 2016. № 9. С. 11–16.
2. Шеремет М. К. Логопедія. Підручник. Третє видання, перероблене та доповнене. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2014. 672 с.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ IV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ЦИФРОВЕ НАУКОВЕ СУСПІЛЬСТВО:
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ, ПРАВОВІ
ТА МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ»**

28 лютого 2025 року ♦ Дніпро, Україна

Українською та англійською мовами

*Всі матеріали пройшли оглядове рецензування
Організаційний комітет не завжди поділяє позицію авторів
За точність викладеного матеріалу відповідальність несуть автори*

Підписано до друку 28.02.2025. Формат 70×100/16.
Папір офсетний. Гарнітура Cambria. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 30,39. Замовлення № 25/002. Тираж: 50 примірників.
Віддруковано з готового оригінал-макету.

Контактна інформація організаційного комітету:

ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»
21037, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 40, офіс 103
Телефони: +38 098 1948380; +38 098 1526044
E-mail: info@mcnd.org.ua

Видавець: ТОВ «УКРЛОГОС Груп».
21005, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 18, офіс 81. E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК № 7860 від 22.06.2023.